

dessen Ueberlegenheit die Rosse der Gegner geringgeachtet werden.

निन्दन् वेद^० KĀVYĀD. 3, 93.

निन्दु vgl. भिन्दु 3).

निन्दोपमा f. ein Gleichniss, in welchem dasjenige, womit Etwas verglichen wird, in gewisser Beziehung als dem Vergleichenen nachstehend dargestellt wird, KĀVYĀD. 2, 30. — Vgl. प्रशंसोपमा.

निन्द्यता KATUĀS. 61, 329.

निपरण (von 1. परू mit नि) n. das Hinlegen oder Spenden der Klösse oder Kuchen (पिण्ड) beim Manenopfer Nir. 2, 11. Comm. zu ĀṠV. ÇR. 2, 6, 15.

निपात 1) KATHĀS. 52, 356. कूप^० in einen Brunnen Spr. 1226. — 2) BUĀG. P. 11, 28, 30. Verz. d. Oxf. H. 294, a, 2, wo महामुरुनिपाते zu lesen ist. — 3) die Stelle R. 5, 81, 22 zu streichen, da hier wohl तेनेश्चरानुपातेन zu lesen ist; vgl. Spr. 2275. BENFEY fasst hier निपात als partic. von 3. पा mit नि.

निपातिन् 1) द्विकोस्तानयोवर्धनिपातिनः (so ist zu lesen) sich niederlassend auf RĀĀ-TAR. 3, 405. — 2) भगस्यात्निपाती R. 7, 23, 4, 40.

निपान 1) die Stelle MBH. 13, 3439 kann auch zu 2) gezogen werden; die ed. Bomb. liest निवाते st. निपाते; NILAK. erklärt jenes durch कठिनोपवेशने (!). — 2) füge Tränke hinzu.

निपुण 2) निपुणम् genau KATHĀS. 54, 164.

निप्रयत्न s. निप्रयत्न.

निवह्य (von वन्ध् mit नि) adj. notwendig in Beziehung stehend zu (instr.) SĀH. D. 210, 15.

निवन्ध 1) a) दृढतरगलक^० Spr. 1226.

निवन्धन 3) a) पारतस्य, स्त्रीचित्तस्य das Binden, Festhalten Spr. 3416. — e) SĀH. D. 323. NILAK. 15. Z. 1. fg. lies Veranlassung.

निवृत्तकृत adj. = निवृत्तकृत von der Spreu befreit KUVĀJ. 99, b.

निभालन von भल् mit नि.

निभीम zu streichen, da an der angeführten Stelle mit der neueren Ausg. भीमविक्रमम् st. नि^० (was auch gegen das Metrum verstösst) zu lesen ist.

निमद् vgl. 2. मद् mit नि.

निमितीकार् BUĀG. P. 12, 12, 40.

निमिश्च vgl. नैमिश्चि.

निमिय 1) (कट्) निमियमिव नेष्यामि दिवसान् Spr. 392.

निमिषत्नेत्र, die erste Stelle ist zu streichen, da hier wie BUĀG. P. 1, 1, 1. nैमिषे (नैमिषे) ऽनिमिषत्नेत्रे zu lesen ist.

निमोलन 1) पद्मानाम् das Sichschliessen Spr. 1588. गन्न^० = गन्ननिमोलिका das Nichtsehenwollen Verz. d. Oxf. H. 283, b, No. 662.

निमोलिका, गन्न^० SĀH. D. 124, 6. Schol. zu KĀVYĀD. 2, 236. fg.

निमेषण n. das Schliessen der Augen BUĀG. P. 10, 40, 14.

निम 2) Sp. 166, Z. 1. fg. streiche heruntergekommen, verarmt BHARTṚ. 2, 36 und vgl. Spr. 2087. — Vgl. परि^०.

निमित्त (von निम) adj. vertieft, eingefallen: निमित्तोद्गर् Lesart der ed. Bomb. MBH. 7, 6792. 7894 st. निर्णतोद्गर् (निर्वतोद्गर्) der ed. Calc.

निम्ब, ०सार Verz. d. Oxf. H. 340, a, 16. निम्बार्ककर्वीरार्चनत्रत 34, b, 20. — Vgl. मत्^०.

निम्बदेव m. N. pr. eines Mannes HALL 134.

निम्बादित्य oder निम्बार्क m. N. pr. eines Heiligen und Gründers einer Vishṇu'itischen Secte WILSON, Sel. Works 1, 34. fg. 130. fg. HALL 114. fg. 118.

नियताति (नियत + घ्रा^०) f. in der Dramatik die sichere Aussicht auf Erreichung des Zieles durch Ueberwindung eines bestimmten Hindernisses SĀH. D. 328.

नियति, महामायेत्यविव्येति नियतिर्मोहिनीति च । प्रकृतिर्वासनेत्येव तवेच्छान्त कथयते ॥ SARVADARĀNAS. 66, 9. fg.

नियन्त्रण 1) f. घ्रा dass.: घ्रा^० Unbeschränktheit, vollkommene Freiheit Spr. 3309. अनियन्त्रणम् adv. unbeschränkt, frei (घ्रात्पू) KATHĀS. 104, 34.

नियम 1) गोष्ठोपरूपसंनिधावनियमः Unbeschränktheit, das Sichgehenlassen Spr. 3373. — 3) Z. 4 lies देवस्याम्बुमुच्य und vgl. Spr. 1238. — 4) absolute Nothwendigkeit in einem gegebenen Falle, jedoch ohne Beschränkung auf diesen einen Fall, KULL. zu M. 3, 45. 5, 27; vgl. u. परिसंख्या 2). — 6) im Joga SARVADARĀNAS. 135, 10. 161, 3. 173, 18. fgg. 174, 3.

स^० der eine best. Observanz übernommen hat KIR. 5, 40. नियम, यम und महानियम unter den Beiw. Vishṇu's MBH. 12, 12864. Z. 2. fg. ist eine gelegentliche Pflicht st. ein kleines Gelübde und eine grosse Pflicht st. ein grosses Gelübde zu lesen. — 9) = नियम SARVADARĀNAS. 100, 4.

नियमानन्द m. N. pr. = निम्बादित्य HALL 204.

नियमोपमा (नियम + उ^०) f. eine Vergleichung, bei der ausdrücklich gesagt wird, dass Etwas nur mit Einem verglichen werden könne; Beispiel:

त्वन्मुखं कमलेनैव तुल्यं नान्येन केनचित् KĀVYĀD. 2, 19. अनियमोपमा 20.

नियाम n. (!) Bez. eines best. Processes, dem Mineralien (insbes. Quecksilber) unterworfen werden, Verz. d. Oxf. H. 320, a, 10. — Vgl. नियम 9).

नियामक 1) a) BUĀG. P. 10, 78, 31. स्त्रीव^० die individuelle Seele lenkend SARVADARĀNAS. 34, 16. 33, 2. — b) SARVADARĀNAS. 7, 9. 20, 8. घ्रात्मेच्छेच्च नियामिका der bloss eigene Wunsch ist bestimmend MIT. I, 2, a, 10. — c) Lenker SARVADARĀNAS. 46, 1.

नियामकता f. nom. abstr. von नियामक 1) b); धर्मस्य कारणास्य कार्यं प्रति नियामकता SARVADARĀNAS. 21, 15. — Vgl. धर्म^०.

नियामकत्व n. dass. SARVADARĀNAS. 23, 8. घ्रा^० 16, 14.

नियामन, die neuere Ausg. richtig नियमन. नियामन = नियाम (s. oben) Verz. d. Oxf. H. 320, a, 19.

नियुद्ध BUĀG. P. 10, 43, 36. 38. SĀH. D. 347.

नियोग 1) NILAK. zu HARIV. 3337: निर्योगपाशैः (der Text der neueren Ausg. नियोग^०) मन्थनभाण्डस्थूणायो मन्थनदण्डेन संयोजनार्थैः पाशैः मोज्जरेति (मोज्जरे und मोज्जरी a common term for the two loops or eyelets appended to the fixed post of a churning apparatus, and through which the churnstuff descends; cat's eye MOLESW.) महाराष्ट्रप्रसिद्धैः शिक्वीर्वा;

ders. zu 3731: नियोगपाशैः मन्थशिक्वीः.

नियोगिन् Spr. 2901. RĀĀ-TAR. 3, 177, wo पापीयस्त्वात्रियोगिनाम् zu lesen ist.

नियोजिका f. N. pr. einer Tochter des Dāmons Duḥśaha MĀRK. P. 51, 83.

नियोड्य 1) b) anzuweisen Spr. 4348. der angewiesen wird SARVADARĀNAS. 125, 21. 126, 1. 2. — 2) füge Untergebener hinzu.

नियोड्यान्ययनिर्णयण n. Titel einer Schrift HALL 193.

निरंशुक als eine Bedeutung von पिप्पल m. MED. I. 111. निरंशुल st.